

POSTANOWIENIE

Dnia 21 października 2025 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Paweł Księżak

w sprawie ze skargi W. S.

na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki w postępowaniu przed Sądem Apelacyjnym w Warszawie w sprawie o sygn. VI ACz 3363/24,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych w dniu 21 października 2025 r.,

- 1. odrzuca skargę;**
- 2. nakazuje zwrócić ze Skarbu Państwa - Sądu Apelacyjnego w Warszawie na rzecz Skarżącego W. S. kwotę 200 (dwieście) złotych uiszczonych tytułem opłaty od skargi.**

UZASADNIENIE

Pismem oznaczonym datą 8 sierpnia 2025 r. W. S. (dalej: Skarżący) reprezentowany przez profesjonalnego pełnomocnika adw. T. Ś. wniósł skargę na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki w postępowaniu przed Sądem Apelacyjnym w Warszawie sygn. VI ACz 3363/24 wnosząc o:

1. stwierdzenie przewlekłości postępowania w sprawie, której skarga dotyczy;

2. zasądzenie od Skarbu Państwa – Sądu Apelacyjnego w Warszawie, VI Wydziału Cywilnego na rzecz Skarżącego sumy pieniężnej w wysokości 15 000 zł;
3. zasądzenie od Skarbu Państwa – Sądu Apelacyjnego w Warszawie, VI Wydziału Cywilnego na rzecz Skarżącego zwrotu kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego, według norm przepisanych.

W treści uzasadnienia wskazano, że 23 grudnia 2022 r. Skarżący złożył do Sądu Okręgowego w Warszawie pozew przeciwko P. Spółce Akcyjnej z siedzibą w W. Sprawa została zarejestrowana pod sygn. XXVIII C 84/23. 19 stycznia 2023 r. Sąd oddalił wniosek Skarżących o udzielenie zabezpieczenia dochodzonych przez nich roszczeń. Odpis postanowienia wraz z uzasadnieniem został doręczony pełnomocnikowi strony czynnej postępowania 14 marca 2023 r. 21 marca 2023 r. pełnomocnik Skarżących zaskarżył ww. orzeczenie. Sąd Okręgowy w Warszawie XXVIII Wydział Cywilny 7 sierpnia 2024 r., a więc po ponad 18 miesiącach od złożenia zażalenia wydał postanowienie, mocą którego stwierdził swoją niewłaściwość i przekazał akta sprawy Sądowi Apelacyjnemu w Warszawie, celem rozpoznania zażalenia. Wskazany Sąd do dnia sporządzenia niniejszej skargi nie rozpoznał zażalenia powodów. Od chwili, gdy Sąd I instancji przekazał postanowieniem rozpoznanie zażalenia na postanowienie sądowi II instancji (co miało miejsce 7 sierpnia 2024 r.), sąd II instancji – Sąd Apelacyjny w Warszawie do chwili obecnej, a więc niemal rok po przekazaniu mu sprawy zażaleniowej, nie rozpoznał wskazanego zażalenia.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga podlegała odrzuceniu.

Zgodnie z art. 2 ust. 1 ustawy z 17 czerwca 2004 r. o skardze na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu przygotowawczym prowadzonym lub nadzorowanym przez prokuratora i postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki (tekst jedn. Dz.U. 2023, poz. 1725, dalej: „u.s.p.p.”), strona może wnieść skargę o stwierdzenie, że w postępowaniu, którego skarga dotyczy, nastąpiło naruszenie jej prawa do rozpoznania sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki,

jeżeli postępowanie zmierzające do wydania rozstrzygnięcia kończącego postępowanie w sprawie trwa dłużej niż to konieczne dla wyjaśnienia istotnych okoliczności faktycznych i prawnych albo dłużej niż to konieczne do załatwienia sprawy egzekucyjnej lub innej dotyczącej wykonania orzeczenia sądowego (przewlekłość postępowania).

Stosownie do art. 5 ust. 1 u.s.p.p., skargę o stwierdzenie, że w postępowaniu, którego skarga dotyczy, nastąpiła przewlekłość postępowania, wnosi się w toku postępowania w sprawie. Sąd Najwyższy w swoim orzecznictwie wskazuje, że przez tok postępowania w sprawie w znaczeniu przyjętym w art. 2 ust. 1 i art. 5 ust. 1 u.s.p.p., należy rozumieć postępowanie co do istoty sprawy (por. postanowienie Sądu Najwyższego z 11 maja 2022 r., I NSP 137/22). Postępowanie zażaleniowe jako incydentalne (uboczne) nie jest postępowaniem co do istoty sprawy. Powyższe oznacza, że niedopuszczalna jest skarga na przewlekłość postępowania zażaleniowego jako incydentalnego (por. postanowienie Sądu Najwyższego z 24 marca 2021 r., I NSP 191/20).

W niniejszym postępowaniu Skarżący domagał się stwierdzenia przewlekłości postępowania zażaleniowego toczącego się przed Sądem Apelacyjnym w Warszawie. W orzecznictwie słusznie przyjęto, że postępowanie takie jest postępowaniem pomocniczym, incydentalnym w stosunku do roszczenia głównego (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z 10 lipca 2009 r., II CZ 32/09; z 17 kwietnia 2013 r., I CZ 1/13; z 16 czerwca 2015 r., III SPP 12/15; z 10 stycznia 2017 r., III SPP 65/16; z 24 marca 2021 r., I NSP 191/20; z 12 grudnia 2024 r., I NSP 459/24). Wniesienie zażalenia na postanowienie Sądu Okręgowego w Warszawie o odmowie udzielenia zabezpieczenia nie prowadzi bowiem do przeniesienia do Sądu Apelacyjnego rozpoznania „istoty sprawy”.

Mając na uwadze powyższe oraz biorąc pod uwagę, iż Skarżący domaga się stwierdzenia przewlekłości postępowania zażaleniowego (incydentalnego) Sąd Najwyższy odrzucił skargę jako niedopuszczalną na podstawie art. 398⁶ § 3 k.p.c. w zw. z art. 394¹ § 3 k.p.c. w zw. z art. 8 ust. 2 u.s.p.p.

Podstawę orzeczenia o kosztach sądowych stanowi art. 17 ust. 3 u.s.p.p., zgodnie z którym uwzględniając lub odrzucając skargę, sąd z urzędu zwraca uiszczoną od niej opłatę.

[AP]

[r.g.]